YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

7 päivänä marraskuuta 2002 *

Asiassa C-333/00,

jonka tarkastuslautakunta (Suomi) on saattanut EY 234 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen asiassa, jonka on pannut vireille

Eila Päivikki Maaheimo,

ennakkoratkaisun sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2.12.1996 annetulla neuvoston asetuksella N:o 118/97 (EYVL 1997, L 28, s. 1), 4 artiklan 1 kohdan h alakohdan, 10 *a* artiklan, 73 artiklan ja 75 artiklan tulkinnasta,

* Oikeudenkäyntikieli: suomi.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: toisen jaoston puheenjohtaja R. Schintgen, joka hoitaa kuudennen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit V. Skouris, F. Macken, N. Colneric (esittelevä tuomari) ja J. N. Cunha Rodrigues,

julkisasiamies: F. G. Jacobs,
kirjaaja: hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Suomen hallitus, asiamiehenään E. Bygglin,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään H. Michard ja M. Huttunen,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Suomen hallituksen ja komission 10.1.2002 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 7.3.2002 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Tarkastuslautakunta on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 31.5.2000 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 11.9.2000, EY 234 artiklan nojalla kolme ennakkoratkaisukysymystä sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2.12.1996 annetulla neuvoston asetuksella N:o 118/97 (EYVL 1997, L 28, s. 1; jäljempänä asetus N:o 1408/71), 4 artiklan 1 kohdan h alakohdan, 10 a artiklan, 73 artiklan ja 75 artiklan tulkinnasta.

2 Nämä kysymykset on esitetty Eila Päivikki Maaheimon ja kansaneläkelaitoksen välisessä asiassa, jossa on kyse siitä, että kansaneläkelaitos on kieltäytynyt maksamasta Maaheimolle lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetussa laissa (1128/1996; jäljempänä tukilaki) säädettyä lasten kotihoidon tukea.

Yhteisön lainsäädäntö

3 Asetuksen N:o 1408/71 4 artiklan 1 kohdan h alakohdassa säädetään seuraavaa:

"Tätä asetusta sovelletaan kaikkeen lainsäädäntöön, joka koskee seuraavia sosiaaliturvan aloja:

— —

h) perhe-etuuksia."

4 Kyseisen asetuksen 1 artiklan u alakohdan i alakohdan mukaan "'perhe-etuuksilla' tarkoitetaan kaikkia luontois- tai rahaetuuksia, jotka on tarkoitettu korvaamaan perhekustannuksia 4 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitetun lainsäädännön mukaisesti, lukuun ottamatta liitteessä II mainittuja erityisiä syntymä- tai adoptioavustuksia".

5 Asetuksen N:o 1408/71 4 artiklan 4 kohdan mukaan kyseistä asetusta ei sovelleta muun muassa "sosiaalihuoltoon ja lääkinnälliseen huoltoon".

6 Asetuksen N:o 1408/71 14 artiklan 1 alakohdan a alakohdan mukaan "jäsenvaltion alueella toimivan yrityksen palveluksessa tavallisesti työskentelevään henkilöön, jonka tämä yritys lähettää toisen jäsenvaltion alueelle suorittamaan

siellä työtä tämän yrityksen palveluksessa, sovelletaan edelleen ensiksi mainitun jäsenvaltion lainsäädäntöä edellyttäen, että tämän työskentelyn arvioitu kesto ei ole enempää kuin 12 kuukautta — — ".

7 Asetuksen N:o 1408/71 73 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Palkatulla työntekijällä tai itsenäisellä ammatinharjoittajalla, johon sovelletaan jäsenvaltion lainsäädäntöä, on toisessa jäsenvaltiossa asuvien perheenjäsentensä osalta oikeus perhe-etuuksiin, joista säädetään ensiksi mainitun jäsenvaltion lainsäädännössä, niin kuin he asuisivat tässä valtiossa, jollei liitteen IV säännöksistä muuta johdu."

8 Asetuksen N:o 1408/71 75 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaan perhe-etuuksia annetaan 73 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa sen valtion toimivaltaisesta laitoksesta, jonka lainsäädäntöä palkattuun työntekijään tai itsenäiseen ammatinharjoittajaan sovelletaan. Tämän kohdan toisen virkkeen mukaan niitä annetaan tällaisten laitosten soveltamien säännösten mukaan riippumatta siitä, asuuko tai oleskeleeko luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jolle sellaisia etuuksia maksetaan, toimivaltaisen valtion tai toisen jäsenvaltion alueella tai onko sillä siinä toimipaikka.

9 Asetuksen N:o 1408/71 4 artiklan 2 *a* kohdan a alakohdan mukaan asetusta N:o 1408/71 sovelletaan maksuihin perustumattomiin erityisetuuksiin, jotka annetaan muun kuin kyseisen artiklan 1 kohdassa tarkoitetun lainsäädännön tai järjestelmän perusteella, jos tällaiset etuudet on tarkoitettu antamaan lisäturvaa, korvaavaa turvaa tai täydentävää turvaa sellaista tapahtumaa vastaan, joka kuuluu 1 kohdassa tarkoitettuihin sosiaaliturvan aloihin. Saman asetuksen 10 *a* artiklan 1 kohdassa säädetään, että henkilöille, joihin tätä asetusta sovel-

letaan, myönnetään tämän asetuksen 4 artiklan 2 *a* kohdassa tarkoitettuja maksuihin perustumattomia rahallisia erityisetuuksia yksinomaan sen jäsenvaltion alueella ja kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, jonka alueella he asuvat, edellyttäen, että nämä etuudet on lueteltu liitteessä II *a*. Suomen tasavalta ei ole merkityttänyt lasten kotihoidon tukea tähän liitteeseen.

Kansallinen lainsäädäntö

10 Lasten päivähoidosta annetun lain (36/1973) mukaan Suomessa lasten vanhemmilla tai muilla huoltajilla on oikeus saada lapselle kunnan järjestämä päiväkoti- tai perhepäivähoitopaikka sen ajan päätyttyä, jolta voidaan suorittaa vanhempainrahaa, siihen saakka, kunnes lapsi tulee oppivelvolliseksi. Kyseisen lain 11 *a* §:n 1 momentin mukaan kunnan on huolehdittava siitä, että tällaista lapsen päivähoitoa on siihen oikeutettujen saatavissa. Kyseisen lain 11 a §:n 2 momentin mukaan vanhemmilla, jotka eivät valitse kunnan järjestämää päiväkoti- tai perhepäivähoitopaikkaa, on oikeus tukilain mukaiseen tukeen.

11 Tukilain 1 §:n mukaan kyseisessä laissa säädetään oikeudesta lasten päivähoidosta annetussa laissa tarkoitetulle päiväkoti- tai perhepäivähoitopaikalle vaihtoehtoiseen, lapsen hoidon järjestämiseksi suoritettavaan taloudelliseen tukeen. Tukilain 3 §:n 1 momentin mukaan "tässä laissa tarkoitetun tuen saamisen edellytyksenä on, että lapsen vanhemmat tai muut huoltajat eivät valitse lasten päivähoidosta annetun lain 11 a §:n 1 momentin mukaista päivähoitopaikkaa ja että lapsi tosiasiallisesti asuu Suomessa".

12 Tukilain 2 §:n mukaan lasten kotihoidon tuella tarkoitetaan lapsen hoidon järjestämiseksi vanhemmalle tai muulle huoltajalle suoritettavaa tukea, johon kuuluu hoitoraha ja tarvittaessa hoitolisä. Hoitoraha maksetaan perheen kustakin lapsesta, ja sen suuruus vaihtelee lapsen iän ja lasten lukumäärän perusteella. Hoitolisä, joka määritellään tukilain 5 §:ssä, maksetaan vain perheen yhdestä lapsesta, ja se maksetaan täysimääräisenä, jos perheen kuukausitulot eivät ylitä perheen koon mukaan määräytyvää tulorajaa.

13 Tukilain 20 §:n nojalla kunta voi maksaa täydentävää tukea eli kunnallista lisää. Kyseisessä pykälässä säädetään, että "sen estämättä, mitä hoitorahasta ja hoitolisästä tässä laissa säädetään, hoitorahaa ja hoitolisää voidaan maksaa kunnan päätöksen mukaisella määrällä korotettuna (kunnallinen lisä)". Ennakkoratkaisukysymyksissä ei kuitenkaan ole kyse tästä lisästä.

14 Kunnat vastaavat päivähoidon järjestämisen rahoituksesta. Tukilain 8 §:n mukaan kyseisen lain mukaiset tehtävät hoitaa kuitenkin kansaneläkelaitos. Tukilain 9 §:n mukaan kunta korvaa tämän lain nojalla maksetusta tuesta kansaneläkelaitokselle aiheutuvat kustannukset.

Pääasia

15 Eila Päivikki Maaheimo, pääasian muutoksenhakija, samoin kuin hänen puolisonsa ja lapsensa ovat Suomen kansalaisia. Maaheimo on hoitanut lastaan

kotona hoitovapaan turvin. Hänelle on maksettu 8.1.1998 lähtien lasten kotihoidon tukea. Maaheimon puoliso on 1.5.1998—30.4.1999 työskennellyt Saksassa lähetettynä työntekijänä. Maaheimo on muuttanut lapsineen väliaikaisesti puolisonsa luokse Saksaan ajaksi 10.7.1998—31.3.1999. Maaheimon mukaan hänen vakituinen asuinkuntansa oli edelleen Helsinki. Tämän ajanjakson ajan koko perhe kuului Suomen sosiaaliturvalainsäädännön piiriin.

16 Kansaneläkelaitos on 27.8.1998 tekemällään päätöksellä lakkauttanut lasten kotihoidon tuen maksamisen Maaheimolle 10.8.1998 lukien. Päätös tehtiin tukilain 3 §:n ensimmäisen momentin nojalla sillä perusteella, että lapset eivät tosiasiallisesti enää asuneet Suomessa.

17 Etelä-Suomen sosiaalivakuutuslautakunta hylkäsi Maaheimon tästä päätöksestä tekemän valituksen 1.3.1999 tekemällään päätöksellä. Maaheimo on hakenut tähän päätökseen muutosta tarkastuslautakunnalta 31.3.1999 ja vaatinut, että sosiaalivakuutuslautakunnan päätös on kumottava ja että kansaneläkelaitos on velvoitettava jatkamaan tuen maksamista.

18 Tarkastuslautakunta, joka riippumattomana muutoksenhakuelimenä ratkaisee ylimpänä muutoksenhakuasteena lasten kotihoidon tukea koskevat valitukset, on näin ollen päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Kuuluuko lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain (1128/1996) mukainen lasten kotihoidon tuki yhteisön oikeuden asialliseen soveltamisalaan sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja

heidän perheenjäseniinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71, sellaisena kuin asetus on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2 päivänä kesäkuuta 1983 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2001/83 ja muutettuna 30 päivänä lokakuuta 1989 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 3427/89, 4 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitettuna perhe-etuutena?

2) Jos se kuuluu, velvoittaako asetuksen 1408/71 73 artikla yhdessä 75 artiklan kanssa, ottaen huomioon myös asetuksen 1408/71 10 *a* artiklan ja sen, että lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annettua lakia ei ole mainittu asetuksen liitteessä II *a*, maksamaan lasten kotihoidon tukea toiseen jäsenvaltioon väliaikaisesti lähetetyn työntekijän perheen mukana olevasta lapsesta siinäkin tapauksessa, että kansallisessa lainsäädännössä etuuden saamisen edellytyksenä oleva tosiasiallista asumista koskeva ehto ei täyty, minkä seurauksena laissa tarkoitettua valintaa kunnan järjestämän päivähoitopaikan ja lasten kotihoidon tuen välillä ei ole mahdollista tehdä tai sitä ei ole tosiasiallisesti tehty?

3) Jos se ei kuulu, velvoittaako yhteisön oikeus muulla perusteella maksamaan lasten kotihoidon tukea toiseen jäsenvaltioon 2 kohdassa tarkoitetussa tilanteessa?"

Ennakkoratkaisukysymykset

19 On todettava, että kun otetaan huomioon pääasian tosiseikkojen tapahtuma-ajankohta, asetuksen N:o 1408/71 asiaan sovellettava versio on asetuksella N:o 118/97 muutettu ja ajan tasalle saatettu versio, joten asiassa on syytä tulkita tätä viimeksi mainittua versiota. On kuitenkin korostettava, että asetuksen N:o 1408/71 asian kannalta merkitykselliset säännökset ovat pysyneet sisällöltään samanlaisina kyseessä olevissa versioissa.

Ensimmäinen ennakkoratkaisukysymys

20 Ensimmäisellä kysymyksellään kansallinen tuomioistuin tiedustelee, voidaanko pääasiassa kyseessä olevan kaltaista lasten kotihoidon tukea pitää asetuksen N:o 1408/71 4 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitettuna perhe-etuutena.

21 Suomen hallitus esittää ensinnäkin, että lasten kotihoidon tuki ei liity mihinkään asetuksen N:o 1408/71 4 artiklan 1 kohdassa luetelluista vakuutustapahtumista, vaan kyse on saman artiklan 4 kohdassa tarkoitetusta sosiaalihuollosta. Suomen hallitus viittaa tältä osin asiassa C-275/96, Kuusijärvi, 11.6.1998 annettuun tuomioon (Kok. 1998, s. I-3419, 60 kohta), jossa yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että perhe-etuutena on pidettävä tukea, jolla pyritään mahdollistamaan se, että toinen vanhemmista voisi omistautua pienen lapsen kasvatukselle, eli jolla pyritään tarkemmin ottaen korvaamaan lapsen kasvatuksesta aiheutuneita kuluja, kattamaan lapsen hoidosta ja kasvatuksesta aiheutuneita muita kuluja ja mahdollisesti keventämään työnteon keskeytymisestä aiheutuvaa taloudellista rasitusta. Nyt esillä olevassa tapauksessa kotihoidon tuen saaminen ei edellytä, että vanhempi itse hoitaa lasta kotona tai että hän lapsen hoidon takia jättäytyy työelämän ulkopuolelle. Lasten kotihoidon tuen tarkoituksena on lapsen päivähoidon järjestäminen. Niinpä sitä ei ole tarkoitettu kattamaan perhekustannuksia vaan se on osa kunnallista sosiaalipalvelujärjestelmää.

22 Tältä osin on palautettava mieliin, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan etuutta voidaan pitää sosiaaliturvaetuutena ainoastaan silloin, jos sen myöntäminen etuudensaajille perustuu tiettyyn laissa määriteltyyn asemaan eikä riipu tapauskohtaisesta tarveharkinnasta (ks. erityisesti asia C-78/91, Hughes, tuomio 16.7.1992, Kok. 1992, s. I-4839, 15 kohta ja asia C-85/99, Offermanns, tuomio 15.3.2001, Kok. 2001, s. I-2261, 28 kohta).

23 Pääasiassa kyseessä olevan lasten kotihoidon tuen kaltainen etuus täyttää tämän edellytyksen: kyseisen tuen myöntämisedellytyksiä koskevissa säännöksissä annetaan etuudensaajille laissa määritelty oikeus, ja hoitoraha samoin kuin hoitolisä myönnetään automaattisesti henkilöille, jotka täyttävät tietyt objektiiviset kriteerit, ilman tapauskohtaista tarveharkintaa.

24 Pääasiassa kyseessä olevan kaltainen etuus kuuluu myös perhe-etuuksien käsitteen alaisuuteen, ja se liittyy näin ollen asetuksen N:o 1408/71 4 artiklan 1 kohdan h alakohdassa mainittuun vakuutustapahtumaan. Se on nimittäin tarkoitettu korvaamaan perhekustannuksia kyseisen asetuksen 1 artiklan u alakohdan i alakohdassa tarkoitetulla tavalla.

25 Kuten yhteisöjen tuomioistuin on todennut edellä mainitussa asiassa Offermanns antamansa tuomion 41 kohdassa, asetuksen N:o 1408/71 1 artiklan u alakohdan i alakohdassa käytettyä ilmaisua "korvaamaan perhekustannuksia", jolla määritetään käsitettä "perhe-etuudet", on tulkittava siten, että sillä tarkoitetaan erityisesti avustusta, joka annetaan julkisista varoista perheen menoihin lasten huollosta aiheutuvien kustannusten keventämiseksi.

26 Tukilain yhtenä tarkoituksena tosin on lasten päivähoidon järjestäminen. Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevasta päätöksestä ilmenee kuitenkin, että lasten kotihoidon tuella pyritään myös korvaamaan lapsen hoidosta ja kasvatuksesta aiheutuvia kuluja sekä näin ollen keventämään kustannuksia. Niinpä vaikuttaa siltä, että perhekustannukset ja pääasiassa kyseessä oleva tuki liittyvät läheisesti toisiinsa, joten lasten kotihoidon tuen kaltaista etuutta on pidettävä asetuksen N:o 1408/71 4 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitettuna perhe-etuutena.

27 Suomen hallitus esittää toiseksi, että juuri perheen kotikunnan velvollisuutena on järjestää kunnalliset päivähoitopaikat ja että juuri kyseinen kunta rahoittaa vanhemmille maksettavan lasten kotihoidon tuen. Koska oikeus kunnan järjestämään päivähoitopaikkaan edellyttää asuinpaikkaedellytyksen täyttämistä, myös kyseisen tuen myöntämiselle on asetettava tämä edellytys.

28 Tältä osin riittää, kun todetaan, että oikeus lasten kotihoidon tukeen ei mitenkään edellytä sitä, ettei kunnallista päivähoitopaikkaa ole, eikä se myöskään riipu siitä, onko aiemmin haettu tällaista hoitopaikkaa. Suomen hallitus itse on myöntänyt istunnossa, että vanhemmat voivat vapaasti muuttaa kunnallisen päivähoitopaikan ja lasten kotihoidon tuen välillä tekemäänsä valintaa.

29 Ensimmäiseen kysymykseen on näin ollen vastattava, että tukilaissa säädettyä lasten kotihoidon tuen kaltaista etuutta on pidettävä asetuksen N:o 1408/71 4 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitettuna perhe-etuutena.

Toinen ennakkoratkaisukysymys

30 Asetuksen N:o 1408/71 14 artiklan 1 alakohdan a alakohdan mukaan lähetettyyn työntekijään sovelletaan edelleen sen valtion lainsäädäntöä, jossa hän ja hänen perheensä tavallisesti asuvat — eli pääasiassa kyseessä olevassa tapauksessa Suomen lainsäädäntöä —, edellyttäen, että työskentelyn arvioitu kesto ei ole enempää kuin 12 kuukautta.

31 Asetuksen N:o 1408/71 73 artiklan mukaan palkatulla työntekijällä, johon sovelletaan jäsenvaltion lainsäädäntöä, on toisessa jäsenvaltiossa asuvien perheenjäsentensä osalta oikeus perhe-etuuksiin, joista säädetään ensiksi mainitun jäsenvaltion lainsäädännössä, niin kuin he asuisivat tässä valtiossa.

32 On korostettava, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan (ks. vastaavasti asia 104/80, Beeck, tuomio 19.2.1981, Kok. 1981, s. 503, 7 ja 8 kohta; em. asia Hughes, tuomion 28 kohta; yhdistetyt asiat C-245/94 ja C-312/94, Hoever ja Zachow, tuomio 10.10.1996, Kok. 1996, s. I-4895, 38 kohta ja em. asia Kuusijärvi, tuomion 69 kohta) asetuksen N:o 1408/71 73 artiklaa sovelletaan myös työntekijään, joka elää perheensä kanssa muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jonka lainsäädäntöä häneen sovelletaan.

33 Tällaisessa tilanteessa myös työntekijän puolisolla on oikeus vedota kyseiseen artiklaan (ks. em. yhdistetyt asiat Hoever ja Zachow, tuomion 38 kohta).

34 Yhteisöjen tuomioistuin on toistuvasti todennut, että asetuksen N:o 1408/71 73 artiklalla pyritään estämään se, että jäsenvaltio voisi asettaa perhe-etuuksien myöntämisen riippumaan siitä, että työntekijän perheenjäsenet asuvat etuudet maksavassa jäsenvaltiossa, jotteivät yhteisön työntekijät luovu käyttämästä oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen (ks. erityisesti asia C-266/95, Merino García, tuomio 12.6.1997, Kok. 1997, s. I-3279, 28 kohta). Niinpä tosiasiallista asumista koskevan edellytyksen asettaminen on sitä suuremmalla syyllä ristiriidassa tämän artiklan tarkoituksen kanssa.

35 Se seikka, että vanhempi, kuten pääasian muutoksenhakija, ei enää voi valita kunnallista päivähoitopaikkaa, ei voi horjuttaa tätä päätelmää. Kuten tämän tuomion 28 kohdassa on todettu, vanhemmat voivat vapaasti muuttaa kunnallisen päivähoitopaikan ja lasten kotihoidon tuen välillä tekemäänsä valintaa.

36 Asetuksen N:o 1408/71 75 ja 10 *a* artikla, jotka ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin on tässä yhteydessä maininnut, eivät horjuta tätä päätelmää. Asetuksen N:o 1408/71 75 artiklassa ei nimittäin säädetä poikkeusta kyseisen asetuksen 73 artiklaan. Asetuksen N:o 1408/71 10 *a* artikla puolestaan koskee vain maksuihin perustumattomia erityisetuuksia, jotka on lueteltu kyseisen asetuksen liitteessä II *a*. Koska suomalaista lasten kotihoidon tukea ei mainita tässä liitteessä, 10 *a* artiklaa ei voida soveltaa siihen.

37 Niinpä henkilö, joka on pääasian muutoksenhakijan tilanteen kaltaisessa tilanteessa, voi vedota asetuksen N:o 1408/71 73 artiklan säännöksiin.

38 Edellä esitetyn perusteella toiseen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 1408/71 73 artiklaa on tulkittava siten, että jos pääasiassa kyseessä olevan lasten kotihoidon tuen kaltaisen etuuden myöntämisedellytyksenä on, että lapsi tosiasiallisesti asuu toimivaltaisen jäsenvaltion alueella, tämän edellytyksen on katsottava täyttyvän, kun lapsi asuu jonkin toisen jäsenvaltion alueella.

Kolmas ennakkoratkaisukysymys

39 Ensimmäiseen kysymykseen annettu vastaus huomioon ottaen kolmanteen kysymykseen ei ole syytä vastata.

Oikeudenkäyntikulut

40 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Suomen hallitukselle ja komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on ratkaissut tarkastuslautakunnan 31.5.2000 tekemällään välipäätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

1) **Lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun suomalaisen lain (1128/96) mukaisen lasten kotihoidon tuen kaltainen etuus on sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän**

perheenjäseniinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2.12.1996 annetulla neuvoston asetuksella N:o 118/97, 4 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitettu perhe-etuus.

2) Asetuksen N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna asetuksella N:o 118/97, 73 artiklaa on tulkittava siten, että jos pääasiassa kyseessä olevan lasten kotihoidon tuen kaltaisen etuuden myöntämisedellytyksenä on, että lapsi tosiasiallisesti asuu toimivaltaisen jäsenvaltion alueella, tämän edellytyksen on katsottava täyttyvän, kun lapsi asuu jonkin toisen jäsenvaltion alueella.

Schintgen Skouris Macken

Colneric Cunha Rodrigues

Julistettiin Luxemburgissa 7 päivänä marraskuuta 2002.

R. Grass

kirjaaja

J.-P. Puissochet

kuudennen jaoston puheenjohtaja